

جامعه‌شناسی ۱

۱- کدام دسته از پدیده‌های زیر، تأثیر حیاتی و تعیین‌کننده در جهان اجتماعی دارند؟ و کدام یک از موارد زیر، بیانگر لایه‌های عمیق و بنیادین جهان اجتماعی است؟

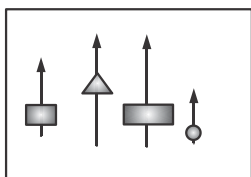
- (۱) عدالت اجتماعی، جشن فارغ‌التحصیلی و خانواده - بخش‌هایی که هم تأثیرات محدودتری دارد و هم بیش‌تر در معرض تغییر قرار می‌گیرند
- (۲) امنیت، قانون و لهجه‌های مختلف زبان - لایه‌هایی که اگر حذف شوند، جهان اجتماعی فرومی‌ریزد
- (۳) تعلیم و تربیت، عدالت اجتماعی و آزادی - بخش‌هایی که تأثیرات بیش‌تری دارند و کم‌تر در معرض تغییر قرار می‌گیرند
- (۴) مد لباس، آداب جشن تولد و قانون - لایه‌هایی که تغییر و یا حذف آن‌ها، تحول مهمی در جهان اجتماعی پدید نمی‌آورد

۲- کدام مفهوم، شیوه قابل قبول تأمین بعضی از نیازهای افراد را معین می‌سازد و شیوه غیرقابل قبول را طرد می‌کند؟ و در بحث «مقایسه جهان اجتماعی و موجودات زنده»، کدام یک از عبارتهای زیر درست نیست؟

- (۱) کنترل اجتماعی - جهان اجتماعی همانند بدن انسان، از اجزای مختلفی تشکیل شده است ولی تفاوت آن‌ها بسیار عمیق است.
- (۲) نهاد اجتماعی - ما باید از این اشتباه حذر کنیم که جهان اجتماعی و موجود زنده را کاملاً متفاوت بپنداریم
- (۳) هنجار اجتماعی - ما در مقایسه جهان اجتماعی و موجود زنده، هم به تفاوت‌ها توجه داریم و هم به شباهت‌های آن‌ها
- (۴) جامعه‌پذیری - نباید گمان کنیم همان تشریحی که در علوم پزشکی انجام می‌گیرد، در جهان اجتماعی نیز ممکن است

۳- انسان در قبال فرهنگی که از طریق به او منتقل می‌شود، است. تنوع آگاهی و معرفت انسان‌ها و همچنین تنوع اراده و اختیار آن‌ها، سبب پیدایش می‌شود. بنابراین جهان اجتماعی انسان‌ها، ندارد و بلکه همواره تغییرات و در آن به وجود می‌آید.

- (۱) وراثت - کنشگری فعال و تأثیرگذار - جهان‌های اجتماعی یکسان - اشکال متفاوتی - شباهت‌هایی
 - (۲) تربیت - کنشگری فعال و تأثیرگذار - جهان‌های اجتماعی مختلف - شکل یکسانی - تفاوت‌هایی
 - (۳) جامعه‌پذیری - صرفاً موجودی منفعل و پذیرنده - جهان‌های اجتماعی مختلف - اشکال متفاوتی - شباهت‌هایی
 - (۴) زبان مشترک - صرفاً موجودی منفعل و پذیرنده - جهان‌های اجتماعی یکسان - شکل یکسانی - تفاوت‌هایی
- ۴- شکل زیر، بیانگر کدام نوع جهان اجتماعی می‌باشد؟ و کدام عبارت زیر، بیانگر این نوع می‌باشد؟

(۱) نگاه خطی به تاریخ بشر - در حرکت اجتماعی جوامع بشری، دورکیم جوامع مقطع نخست را جوامع مکانیکی می‌نامد که تقسیم کار ساده‌ای دارند و جوامع مقطع دوم را ارگانیکی می‌نامد.

(۲) جهان‌های اجتماعی در طول هم - فرهنگ و تمدن‌ها براساس آرمان و ارزش‌های خود، تحولاتی را دنبال می‌کنند و مسیرهای مختلفی را نیز می‌پیمایند.

(۳) تنوع جهان‌های اجتماعی - جوامعی که به لحاظ تاریخی عقب‌مانده‌اند، باید جوامع پیشرفته را الگوی حرکت خود قرار دهند یعنی ناگزیر از پیمودن مسیر واحدی هستند.

(۴) جهان‌های اجتماعی در عرض هم - مطابق با نیازهای خود، از دستاوردهای جهان اجتماعی دیگر بهره می‌برد و در صورت لزوم در آن‌ها تغییراتی ایجاد می‌کند.

۵- منظور از جهان متجدد چیست؟ و با چه معیارهایی می‌توان، جهان‌های اجتماعی مختلف را ارزیابی کرد؟

- (۱) غرب قبل از دوران رنسانس - آرمان‌ها و ارزش‌های آن و الزامات و پیامدهایی را که به دنبال می‌آورد
- (۲) جهان غرب چهارصد سال اخیر - مشارکت اجتماعی فرد و فرصت‌ها و محدودیت‌هایی را که به دنبال می‌آورد
- (۳) غرب بعد از دوران رنسانس - آرمان و ارزش‌های آن‌ها و فرصت‌ها و محدودیت‌هایی را که به دنبال می‌آورد
- (۴) جهان غرب پنج قرن اخیر - مشارکت اجتماعی فرد و الزامات و پیامدهایی که به دنبال می‌آورد

۶- پاسخ پرسش‌های زیر، به ترتیب در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

(الف) تفاوت‌هایی که به عناصر محوری مربوط باشد و به ارزش‌های کلان، آرمان‌ها و اعتقادات اصلی بازگردد، چه نوع تفاوتی است؟

(ب) هرگاه اجزا و لایه‌های جهان اجتماعی را در ارتباط با هم در نظر بگیریم، کدام مفهوم معنا می‌یابد؟

(ج) دانشمندان، کدام مفهوم را براساس معیارهای مختلف، تقسیم‌بندی نموده و اجزای آن را شناسایی می‌کنند؟

(د) ضرب‌المثل قدیمی اروپایی «همه راه‌ها به رم ختم می‌شود»، به کدام دیدگاه در جهان اجتماعی برمی‌گردد؟

- (۱) میان جهان‌های اجتماعی مختلف - نهاد اجتماعی - جهان اجتماعی - جهان‌های اجتماعی در طول هم
- (۲) درون یک جهان اجتماعی واحد - پدیده اجتماعی - جهان اجتماعی - جهان‌های اجتماعی در عرض هم
- (۳) درون یک جهان اجتماعی واحد - نهاد اجتماعی - پدیده اجتماعی - جهان‌های اجتماعی در طول هم
- (۴) میان جهان‌های اجتماعی مختلف - پدیده اجتماعی - پدیده اجتماعی - جهان‌های اجتماعی در عرض هم

۷- به ترتیب کدام یک از موارد زیر، مربوط به ارزش‌های باطل می‌باشند؟ و در رابطه با حق و باطل بودن عقاید، ارزش‌ها، هنجارها و کنش‌ها، کدام گزینه درست می‌باشد؟

- ۱) برتر دانستن یک گروه خاص و نژادپرستی - حقانیت و درستی این عقاید، ارزش‌ها، هنجارها و کنش‌ها با موافقت یا مخالفت آدمیان تغییر نمی‌یابد
- ۲) آزادی انسان‌ها از همه بندها و موانع راه سعادت - باطل بودن این عقاید و ارزش‌ها با توجه یا بی‌توجهی مردم و یا نوع مواجهه جوامع مختلف با آن‌ها دگرگون نمی‌شود.
- ۳) اسکتبار و غلبه بر دیگر جوامع - حق و باطل بودن آن‌ها، براساس آگاهی یا جهل، توجه یا بی‌توجهی مردم جهان‌های مختلف نسبت به آن‌ها تعیین نمی‌شود
- ۴) حمایت از مستضعفان و مظلومان - حقانیت و درستی این عقاید، ارزش‌ها و هنجارها با نوع مواجهه جوامع مختلف و مخالفت آدمیان تغییر می‌یابد.

۸- هر یک از عبارت‌های زیر، به ترتیب به کدام فرهنگ‌ها یا جهان‌های اجتماعی مربوط می‌باشد؟

الف) با طرد دانش ابزاری متناظر با طبیعت، امکان بهره‌وری معقول انسان از طبیعت را دور از دسترس می‌سازد.

ب) محصول انحراف بشر از فرهنگ توحیدی است.

ج) طبیعت صرفاً ماده خامی در اختیار انسان است که می‌تواند به میل خود در آن دخل و تصرف کند.

د) طبیعت را قلمرو قدرت‌های فوق طبیعی و محصور رازها و افسون‌های آن‌ها می‌بیند

۱) فرهنگ سکولار - فرهنگ اساطیری - فرهنگ دنیوی - جهان توحیدی

۲) فرهنگ سکولار - جهان سکولار - فرهنگ اساطیری - فرهنگ معنوی

۳) جهان اساطیری - جهان اجتماعی متجدد - جهان اساطیری - جهان معنوی

۴) جهان اساطیری - جهان اساطیری - جهان اجتماعی دنیوی - جهان اساطیری

۹- مهم‌ترین آرمان‌ها و ارزش‌های اجتماعی در جهان اسلام کدام‌اند؟ و درباره رابطه «حقیقت و واقعیت» کدام گزینه درست می‌باشد؟

۱) عمل به حق و پرهیز از باطل - حقایق هر چند خود ثابت‌اند ولی از جهت قرار گرفتن در قلمرو آرمانی و واقعی تغییرپذیرند.

۲) علوم مبتنی بر عقل و وحی - غالباً تغییرپذیر بوده و ثابت نیست و جامعه امکان انحراف از فرهنگ حق و پذیرش فرهنگ باطل را دارد.

۳) عمل به حق و پرهیز از باطل - حقایق در قلمرو واقعیت تغییرناپذیرند و حقیقی یا واقعی بودن یک ارزش، براساس نوع نگاه جوامع مختلف تعیین می‌شود.

۴) علوم مبتنی بر عقل و وحی - غالباً ثابت و تغییرناپذیر بوده و جوامع مختلف با ایمان به عقاید و ارزش‌های حقیقی، حقیقت را به قلمرو خود وارد می‌کنند.

۱۰- به ترتیب عبارت‌ها و گزاره‌های «ارزش‌هایی که مردم به آن عمل می‌کنند»، «قوت افرونگ از علم و فن است / از همین آتش چراغش روشن است»، «از

دست رفتن امکان ارزیابی ارزش‌ها و آرمان‌های بشری» و «استقلال سیاسی برای ایران پیش از انقلاب اسلامی» به کدام مفاهیم برمی‌گردند؟

۱) قلمرو آرمانی جهان اجتماعی - از دست رفتن دانش اهداف و ارزش‌ها - طرد عناصر مقدس و معنوی - پدیده آرمانی

۲) قلمرو واقعی جهان اجتماعی - گسترش عقلانیت ابزاری - زوال عقلانیت ذاتی - پدیده آرمانی

۳) قلمرو واقعی جهان اجتماعی - غلبه کنش‌های عقلانیت معطوف به هدف - طرد عناصر مقدس و معنوی - پدیده‌ای واقعی

۴) قلمرو آرمانی جهان اجتماعی - گسترش دانش وسایل - زوال عقلانیت ذاتی - پدیده‌ای واقعی